

θίσταται ἀδικιολόγητος· τοῦ εὐσυνειδήτου τοῦ-
του συνδρομητῆς θέλομεν καταδιώξει δικαστι-
κῶς ἄνευ διακρίσεως· ἂν δὲν ἀποστείλωσι τὰς
συνδρομὰς.

Ἡ Λευθόνισσι
Π. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΕΝΙΕΡΟΣ.

Συνέχεια, ἴδε φυλ. 46.

Ὁ χειροῦργος καὶ ὁ τραυματίας.

— Ναι, ἀγαπητέ μου Ἀνδρέα, ἔλεγεν ὁ Ροῦ-
χερ, πιέζων χειρογράφῃ τινι εἰς χαρτοφυλάκιον,
ἔμεινες τέλος πάντων εἰς τὴν φρονιμωτέραν ἀπόφα-
σιν. Τώρα σὲ θεωρῶ ὡς λυτρωμένον. — Βιάζεσαι
παρὰ πολὺ, φίλε μου, ἔλεγεν ὁ Χενιέρος, καθήμε-
νος πρὸ ἐστίας καὶ πυρπολῶν ἐπιστολάς, ἐσώθην
ὡς ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον ἡ τρικυμία ἐρρίψε γυ-
μνὸν καὶ πτωχὸν ἐπὶ σκοπέλου ἐρήμου. — Πολὺ
καλὰ, φίλε μου· ἰδὺ ἐντοσούτω κἄτι τι· ὁ ἔρμος
αὐτὸς βράχος εἶναι μία ἐλπίς, ἣτις θὰ μεγαλώσῃ.
— Καὶ ἔπειτα; — Ἐπειτα, ὑπάρχει ἡ Θεία Πρό-
νοια. — Ἡ Θεία Πρόνοια ὑπῆρχε καὶ δι' ὅλους
ὅσοι ἀπωλέσθησαν ἐξ ἀθλιότητος. — Ὅσοι ἐχάθη-
σαν ἀμφίβαλλον περὶ αὐτῆς. — Φίλε μου Ροῦχερ,
δὲν ἔχω τὴν διάθεσιν νὰ λύσω προβλήματα μετα-
φυσικά· ἔχομεν ἄλλο καλῆτερον νὰ πράξωμεν τώ-
ρα, σὺ κ' ἐγώ. — Τὸ κατ' ἐμὲ, εἶμαι ἐτοιμος, Χε-
νιέρε. — Κ' ἐγώ, εὐθύς· ἀλλ' εἰάν ὁμιλῆς πάντοτε
δὲν θὰ εἰπορέσω ποτὲ νὰ καύσω αὐτὰς τὰς ἐπι-
στολάς, διότι τὰς ἀναγινώσκω ταχέως πρὶν τὰς
ρίψω εἰς τὸ πῦρ. — Διατὶ νὰ τὸς ἀναγινώσκεις;
καῦσε σωρηδὸν ὅλ' αὐτὰ τὰ κληροχάρτα· τὸ πῦρ
εἶναι ὁ ἐμπειρότερος διορθωτῆς ὄλων τῶν ἀνοησιῶν
τοῦ παρελθόντος. Ἄ! εἰάν ἡδύνατό τις νὰ καύσῃ
διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου καὶ τὰς ἀνοησίας τοῦ μέλ-
λοντος!

— Τί πρέπει νὰ τὴν κάμω αὐτὴν; εἶπεν ὁ
Χενιέρος, συγκινούμενος, καὶ δεικνύων τὴν πρώτην
καὶ μακρὰν ἐπιστολὴν τῆς Κομήσσης Μαργαρίτας.

— Καυσέ τα ὅλα, σὲ λέγω. Καυσέ τα ὅλα σω-
ρηδὸν χωρὶς νὰ ἐξετάσῃς τίποτε, καθὼς ὁ Ἰούλιος
Καίσαρ ἔκαυσε τὰς ἐπιστολάς τοῦ Πομπηίου μετὰ
τὴν νίκην τῶν Φερτάλων. — Νὰ καύσω αὐτὴν τὴν
ἐπιστολὴν; εἶπεν ὁ Χενιέρος, ἐμβλέπων τὸ γράμ-
μα δι' ὀφθαλμῶν μεστῶν τρυφερότητος καὶ πόνου.
— Ἐπρεπε μάλιστα ἀπὸ αὐτὴν ν' ἀρχίσῃς, Χενιέρε.

— Μὲ ἡγάπα ὅταν τὴν ἔγραφε! — Τώρα δὰ ὁμι-
λεῖς σὰν παιδί, ἀγαθὲ μου Χενιέρε. Ὅταν ὁμοίως
γένῃς πενήτηντα δύο ἐτῶν καθὼς ἐγώ, δὲν θὰ ἔ-
χῃς ποσαύτην ἀπλοήθειαν. — Ροῦχερ, τὴν εἶχες
καὶ σὺ ὅταν ἦσουν τριάκοντα ἐτῶν ὡς ἐγώ. — Εἰς

αὐτὸ ἀπατάσαι, φίλε μου. Ἐγὼ δὲν εἶχα σπουδαί-
ως εἰμὴ τρεῖς μόνας γυναῖκας, καὶ αὐταὶ δὲν μὲ
ἐπροξένησαν κἄμμίαν θανάσιμον θλίψιν. — Εἶχες
ἐκλέξει καλῶς; — Ὡ! πολὺ καλῶς! — Καὶ τὰς
ἐλησμώνησες; — Τὰς ἀγαπῶ ἀκόμη, καὶ πάντοτε
περὲκίνησα τοὺς φίλους μου νὰ τὰς ἀγαποῦν. Αὐ-
ταὶ εἶναι αἱ μόναι γυναῖκες αἵτινες μοῦ ἐνέπνευσαν
τοὺς καλητέρους στίχους. — Τοὺς ὁποίους; ἐδημο-
σίευσες; — Εἰς τὰ συγγράμματά μου, μάλιστα,
Χενιέρε. — Μὲ τὰ τρία ὀνόματά των; — Καὶ
ποῖα ὀνόματα Χενιέρε; Ἐλένη, Διδώ, καὶ Κλεοπά-
τρα. — Ροῦχερ, οἱ ἀστεισμοί σου εἶναι ἴσως εὐά-
ρεστοι, ἀλλ' ἐδῶ δὲν εἶναι κατάλληλοι. Δὲν τὸ πι-
στεύω σ' ἔκαμαν κ' ἐμειδίασες. — Καθὼς μειδιᾷ
τις ὅταν δὲν ἔχη πλέον δάκρυα. . . . Ροῦχερ νομί-
ζεις ὅτι ἡ ὥρα εἶναι ἀρμοδία διὰ τὴν ἀναχώρησίν
μας; — Ὅχι ἀκόμη, εἶπεν ὁ Ροῦχερ ἐξετάζων ἀπὸ
τοῦ παραθύρου τὴν πεδιάδα καὶ τὸν οὐρανόν. —
Δὲν ἐνύκτωσεν ἀκόμη καλὰ. . . . Δι' ἐμὲ νυκτό-
νει πάντοτε. — Χενιέρε πρόσεχε! εὕρισκεις εἰς
ἀνάρρωσιν μὴ θέλῃς πάλιν νὰ ξανακυλίσῃς; —
Στοχάζεσαι αὐτὴν τὴν γυναῖκα; τὴν ἐννοεῖς; εἶπεν
ὁ Ἀνδρέας, πτύσσων τὴν πολῦτιμον ἐπιστολὴν περ-
ισματωδῶς εἰς τὰς χεῖράς του. — Τὴν στοχάζομαι
ἀριστα, φίλε μου, πρέπει λοιπὸν νὰ ἐπαναλαμβά-
νῃς πάντοτε τὰ αὐτὰ;

— Ναι Ροῦχερ, ἐφόσον δὲν τὴν ἐννοῶ. — Ἐν
τούτοις εἶναι πολὺ ἀπλῆ. . . . Ἡ γυνή. — Ὅχι,
ἡ ἱστορία τῆς. Πάν ὅτι μοῦ διηγήθῃς, καλέ μου
Χενιέρε, μ' ἔκαμε νὰ ἐννοήσω ὅλην τὴν ὑπόθεσιν·
ὁ σύζυγος αὐτῆς τῆς γυναίκος, ὁ Κόμης Πρεσοῦ, εἶ-
ναι ἕνας μακρινὸς βρασιλοφρων· ἐδιοικεῖ ἐν τάγμα
Ἑλβετῶν τὴν 40 Αὐγούστου, καὶ τὸ ὄνομά του ἐ-
στόλισε συχνάκις τὰς στήλας τοῦ Φιλολάου, μὲ
σωρεῖαν ἀναθηματισμῶν. Ἐπειτα, ὁ Κόμης αὐτὸς
ἔμεινε κρυμμένος εἰς ὑπόγειόν τι τοῦ μεγάρου του,
ἀφίπων τὴν γυναῖκά του νὰ πλανᾶται ὡς τυχοδιώ-
κτρια· κατόπιν, αἰφνιδίως ὁ βασιλικὸς ὀρίζων
καθαρίζεται, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κόμητος
τούλάχιστον, τέσσαρες ἐπαρχίαι ἐπαναστατοῦσι
κατὰ τῆς δημοκρατίας· ὁ Ταλλιὲν ὅστις δὲν εἶναι
ὑποπτος γράφει εἰς τὴν Συμβατικὴν, τὰ σοβαρότε-
ρα νὰ ὁ Μηνύτωρ τῆς 40 Μαΐου ἀναγγέλλει ὅτι ἡ
λευκὴ σημαία ὑψώθη εἰς Λονδίνον. — Αὐτὰ ὅλα
ἤρκεσαν ἑκατονταπλασίως νὰ ἀποδώσῃ τὴν ζωὴν
εἰς τὸν ἄνανδρον ἐκείνον Κόμητα Πρεσοῦ. Τότε
ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν κρύπτην του, καὶ ὑπάγει νὰ
ἀνεύρῃ τὴν γυναῖκά του εἰς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν
αὐτὴ δὲν τὸν εἶχε πλέον καθόλου εἰς τὸν νοῦν της,
ἀλλ' ἐσυλλογιζετο πολὺ περὶ τῆς ἐλευθερίας της.
— Αὐτὸ φαίνεται ἀρκετὰ ὀρθόν, εἶπεν ὁ Χενιέ-
ρος, ἐπικυνοῦν τὴν ρυτίδων, ἣν ἔπαθεν ἤδη ἡ
πολύτιμος ἐπιστολή· καὶ, ἂν παραδεχθῶ, ὅτι λέ-
γεις, Ροῦχερ, ἂν παραδεχθῶ τὸ συμπέρασμα τοῦτο
ὡς πολὺ λογικόν, ἡ Κυρία Πρεσοῦ, δὲν εἶχε κἄμ-
μίαν ἄλλην διαγωγὴν νὰ δεῖξῃ πρὸς ἐμὲ, ἔπραξεν
ὅτι ὤφειλε νὰ πράξῃ· ὁ σύζυγος, κυρίαρχος, ὀπλι-
σμένος δι' ὄλων αὐτοῦ τῶν δικαίων ἦτον ἐμπρός

της· ἡ γυνὴ ἔπρεπε νὰ κλίνη τὴν κεφαλὴν καὶ νὰ σιγήσῃ . . . Ἀτυχὴς Μαργαρίτα ! . . . Ναι, 'Ροῦχερ . . . Ἐνθυμοῦμαι τώρα . . . Ἡ φωνὴ της εἶναι ἀκόμη εἰς τὴν ἀκοήν μου ὅταν μ' ἀπέτεινε τὸν τελευταῖον χαιρετισμὸν της ! χαιρετισμὸν ὅστις ἐπρόδιδε ταραχὴν πόνου καὶ θλίψιν ὑποκρυπτομένην ! . . . σύζυγος ! ὅποια λέξις πόση δύναμις ἀφ' ἐνός, καὶ πόση ἀδυναμία ἀφ' ἑτέρου ! Ναι, παραδέχομαι ὅλ' αὐτὰ, 'Ροῦχερ' τὸ πνεῦμά σου, εἶναι φωτισμένον, τὸ ἰδικόν μου εἶναι καλυμμένον ἀπὸ τὸ σκότος . . . Μοῦ ἐφώτισες τὸ λογικόν . . . Ἀτυχὴς Μαργαρίτα ! — Πρόσεχε, Χενιέρε. Προχωρεῖς ἴσως πολὺ μακρὰν . . . Μὴν εἶσαι τόσῳ ἄσπαστος εἰς τὰ παράπονά σου· ἡ θεραπεία σου εἴμπορει νὰ πάθῃ ἕαν παρασυρθῆς πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὸν οἰκτὸν σου διὰ τὴν Κυρίαν Πρессού· ἡ συμπάθειαι εἴμπορεῖ νὰ στραφῇ καὶ νὰ βλάψῃ σὲ τὸν ἴδιον· καὶ ἂν ἡ φιλαυτία σου κατὰ τύχην σὲ κάμνῃ νὰ πιστεύσῃς ὅτι εἶσαι, σὺ, τὸ μόνον φάρμακον εἰς ὀδύνην ἀθεράπευτον, θὰ ὑπάγῃς, αὔριον μάλιστα, νὰ ἰδῆς τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων τοῦ Βιροφλαί. Χενιέρε, φίλε μου, πιστεύεις, εἶπες, ὅτι εἶμαι εἰς καλὴν κατάστασιν κατὰ τὴν ὁποίαν εἴμπορῶ νὰ βλέπω τὰ πράγματα διαυγῶς· λοιπὸν, ἄκουσε τὰς συμβουλὰς μου μέχρι τέλους.

Κατ' ἀρχάς, σὲ ἀπέτρεψα ἀπὸ τὴν αὐτοχειρίαν· ἡ αὐτοχειρία, σοῦ εἶπα, εἶναι ἡ μεγίστη ἀπόδειξις τοῦ ἐγωϊσμοῦ· ὅστις φονεῖ εἑαυτὸν δὲν ἠγάπα παρὰ μόνον τὸν ἑαυτὸν του· δὲν εἶχε κἀνένα φίλον, καμμίαν οἰκογένειαν. Θέλεις νὰ καταντήσῃ; τοιοῦτος ἄνθρωπος; Ὀχι· μοῦ ἀπεκρίθη· ἡ δευτέρα μου συμβουλή ἦτον, νὰ καταλίπῃς τὴν κατοικίαν αὐτὴν, ν' ἀλλάξῃς διαμονήν, νὰ μὴ βλέπῃς πλέον κύκλω σου τὰ ἀντικείμενα τῶν θλιβερῶν ἀναμνήσεων, καὶ πάλιν φρονίμως ἐπεδοκίμασες τοὺς λόγους μου. Τὰ αὐτὰ ἐπέιχον τώρα ὅταν σοῦ ἐξήγησα τὴν συζυγικὴν ἀνάστασιν τοῦ Κ. Πρессού. Τέλος ἐπιπίζω νὰ συμπληρώσω τὸ εὐτυχὲς τοῦτο ἀποτέλεσμα βεβαιῶν σε, διὰ τῆς αὐθεντείας τῆς πείρας μου, ὅτι ἡ νέα αὕτη γυνὴ δὲν ἔχει καθόλου ἀνάγκην τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς συμπαθείας μὲ τὴν ὁποίαν τὴν περιβάλλεις, καὶ ὅτι χωρὶς νὰ λησμονήσῃ τὰς φιλαρεσκείας τὰς παραφόρους, νομίζεται ὡς ἡ εὐτυχιστέρα τῶν συζύγων ἐπνευρούσα τὸν εὐγενῆ καὶ νέον σύζυγόν της. — 'Ροῦχερ ! εἶπεν ὁ Χενιέρος διὰ φωνῆς παραπόνου· εἶσαι τώρα πολὺ σκληρὸς ! — Ὁ τραυματίας, φίλε μου, τὰ αὐτὰ λέγει εἰς τὸν χειροῦργον, καὶ ὁ χειροῦργος σώζει τὸν τραυματίαν. — Ναι, ὅταν ἡ πληγὴ δὲν εἶναι ἀθεράπευτος . . . Τέλος πάντων, ἀγαπητέ μου συνεξόριστε, ἐπιθυμῶ νὰ πράξω τι διὰ σὲ, θὰ προσπαθῆσω νὰ δικαιολογήσω τὰς συμβουλὰς σου. — Τοῦτο καὶ μόνον σοῦ ζητῶ, Χενιέρε . . . — Πρὶν τελειώσωμεν τὴν συνομιλίαν ταύτην, ἥτις ποτὲ πλέον δὲν θὰ ἐπαναληφθῇ, σὲ βεβαιῶ, 'Ροῦχερ, μοῦ μένει ἀκόμη ἑλεγχὸς τις ὅστις θασανίζει τὴν ἀσροφροσύνην μου. Ὀνόμασες ἄνθρωπον τὸν Κ. Πρессού· ἐν συνειδήσει, δὲν δύνα-

μαι νὰ σ' ἀφήσω εἰς τοιαύτην ἰδέαν περὶ τοῦ ἀνδρός τούτου, μολονότι αὐτὸς εἶναι ἡ μόνη καὶ ἀληθὴς αἰτία ὄλων τῶν δυστυχημάτων μου. Δὲν εἴμπορει κάνεις νὰ ὀνομάσῃ ἄνθρωπον ἐκείνον ὅστις ἐφόνευσεν εἰς μονομαχίαν τὸν τρομερὸν Κλαύδιον Μουριέ.

Καὶ ὁ 'Ροῦχερ διέστειλε μέγα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐμβλέπων τὸν Χενιέρον.

— Ναι, ναι, ἐξηκολούθησεν ὁ Χενιέρος, ἀνδραγάθημα τοιοῦτο μαρτυρεῖ τρανῶς τὴν ἀνδρείαν του. — Ὅταν αὐτὸς ἐξετέλεσε τὸ ἀνδραγάθημα τοῦτο· εἶπεν ὁ 'Ροῦχερ γελῶν. — Ἐννοεῖται· ἀλλ' ὁ Κ. Πρессού τὸ ἐξετέλεσε.

— Βλέπω καλὰ, ἀγαπητέ μου Ἀδρέα, ὅτι κοιτικεῖς τὰ ὑπόγεια καὶ τὰ δάση, καὶ ὅτι αἱ κοιτικαὶ ὑποθέσεις περιορίζονται ὅλαι εἰς τοὺς ἐρωτάς σου. — Ἄς ἀκούσω, ἐξηγήσου. — Τίς σὲ εἶπεν ὅτι ὁ Κ. Πρессού ἐφόνευσεν εἰς μονομαχίαν τὸν Κλαύδιον Μουριέ; Ὡ! τὸ εἰξέυρω θετικῶς. — Χενιέρε, σὲ ἠπάτησαν, ἡ σοῦ εἶπαν ψεῦδος· Ὁ Κλαύδιος Μουριέ δὲν ἐφονεύθη ἀπὸ κἀνένα εἰς μονομαχίαν· ἐδολοφονήθη εἰς μίαν στάσιν, εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ ἕνα βασιλικὸν ὀνόματι Βαλεντινον. Τί μὲ λέγεις; — Ὁ δολοφόνος ἔπρεπε νὰ δικασθῇ σήμερον, ἀλλὰ κατάρθρωσε τὴν παρελθοῦσαν νύκτα νὰ βρῖνισῇ δύο κιγκλίδας σιδηρᾶς τῆς φυλακῆς του, εἰς τὸ ὅποιον ἔργον πιθανῶς ἐνησχολεῖτο πρὸ πολλῶν ἡμερῶν, καὶ ἀπέδρα . . . τὸν καταδιώκουν . . . — Καὶ πῶς τὸ ἔμαθες αὐτὸ 'Ροῦχερ; — Εἶναι βεβαιότατον. . . ἡ γραῖα ὑπηρέτριά μας ἤτις ἀγοράζει ὅλα τὰ χαρτία ὅσα πωλοῦν οἱ δημόσιοι κήρυκες, μ' ἔδωκε χθὲς ἐσπέρας αὐτό· ἀνάγνωσέ το . . .

Καὶ ὁ Χενιέρος ἔλαβε τὸ φύλλον ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ 'Ροῦχερ, καὶ ἀνέγνω τὸ ἀναγγελλόμενον νέον ὑπὸ τὸν τίτλον. *Λεπτομέρειαι περὶ τῆς ἀποδράσεως τοῦ Βαλεντινίου, δολοφόνου τοῦ Κλαυδίου Μουριέ.*

Ἐδημοσιεύθη δὲ ἡ ἀγγελία αὕτη ἐπισήμως ἐκ διαταγῆς τοῦ δημαρχεῖου.

— Ναι· εἶπεν ὁ Χενιέρος, φρίσσων ἐξ ὀργῆς· ἔχεις δίκαιον· ὁ Πρессού εἶναι ἄνθρωπος καὶ ψεύστης· διὰ βδελυρᾶς καὶ ἐγκληματικῆς ἀπάτης ἀνέκτισε τὴν καρδίαν τῆς Μαργαρίτας ! Μία γυνὴ συγχωρεῖ τὸ πᾶν εἰς τὸν ἥρωικόν ἄνδρα ὅστις ἀρτίως τὴν ἔσωσεν. Ἐννοεῖς αὐτὴν τὴν ἄτιμον πρᾶξιν 'Ροῦχερ· ὁ ἄθλιος ἐκαυχῆθη εἰς τὴν ἐντιμον αὐτὴν μονομαχίαν ἥτις τὸν κατέσταινε σωτῆρα ! Ἴδου τὰ εὐγενῆ μέσα τῶν εὐπατριδῶν τούτων ! Ἴδου πῶς ἀποπλανῶσι τὰς γυναῖκας ! . . . 'Ροῦχερ, δὲν ἀναχωρῶ, θὰ ὑπάγῃς μόνος σου· θέλω ν' ἀποσπάσω τὸ προσωπεῖον τοῦ Κ. Πρессού· θέλω νὰ τὸν ἐξευτελίω ἐνώπιον τῆς γυναικὸς του· θέλω νὰ μοῦ ἀποδώσῃ τὴν μονομαχίαν τὴν ὁποίαν μοῦ χρεωστῆ. Ἐνόμιζεν ὅτι ἐτελείωσαν ὅλα· τούναντιον ὅλα ζαναρχίζου· θέλω νὰ φονεύσω τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, καὶ ἂν μέλλω νὰ μὴν ἐπανίδω τὴν Μαργαρίταν ! Ἐχῶ ἕνα λόγον ἐκδικήσεως, τώρα, καὶ θὰ ἐκδικηθῶ.

Καὶ ὁ Χενιέρος ἀπεσπᾶσθη ὀρμητικῶς ἀπὸ τῶν βραχιόνων τοῦ Ροῦχερ, ὅστις ἤθελε νὰ τὸν κρατήσῃ· καὶ ἐκπηδῶν ἀπὸ τῆς κλίμακος εἰς τὸν κῆπον ἠνέωξε τὴν θύραν, καὶ ἀπήντησεν ἀντιμέτωπον ἀπεσταλμένον τινὰ λίαν αὐτῷ γνωστὸν, τὸν κηπουρὸν Διονύσιον.

— Ἐβγαίνετε, Κύριε Χενιέρε, εἶπεν ὁ Διονύσιος· με συγχωρεῖτε ὅπου σὰς ἐνοχλῶ· δὲν ἔχω τίποτε νὰ σὰς εἰπῶ, παρὰ μόνον αὐτὸ τὸ γραμματίον . . . καὶ πηγαίνω. — Εἶναι γράμμα τῆς Κ. Κομήσσης; ἠρώτησεν ὁ Χενιέρος διὰ φωνῆς βραχνῆς. — Μάλιστα, Κύριε, ἀνεχώρησε σήμερον τὸ πρωτὶ, εἰς τὰς τέσσαρας. — Ἀνεχώρησεν! ἀνέκραγεν ὁ Χενιέρος τύπτων τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀνεχώρησε με . . . — Μὲ τὴν Ἀγγελικὴν. — Καὶ ὁ Κόμης; . . Ὁ Κ. Κόμης δὲν εἶναι πλέον εἰς τὸ περιβόλι μου· θὰ ὑπάγῃ νὰ ἐνταμώσῃ τὴν Κ. Κόμησσαν εἰς τὸ Βερρί, διὰ νὰ τὴν νυμφευθῇ. — Πῶς! τί λέγεις, Διονύσιε; διὰ νὰ τὴν νυμφευθῇ; ἔχασες τὸν νοῦν σου; — Ὁχι Κύριε Χενιέρε· εἰςζύρω πολὺ καλὰ τί λέγω. — Δὲν ἦσαν λοιπὸν νυμφευμένοι; — Καὶ δὲν τὸ εἰςζύρωτε αὐτό; — Αὐτὸς ὁ Κόμης Πρεσσὺ, εἶπεν ὁ Χενιέρος φρίσσων ἐκ λύσσης, εἶναι λοιπὸν ἐξ ἐπαγγέλματος ἀπατεῶν· καυχᾶται διὰ γάμον ὡς καὶ διὰ μονομαχίαν! . . . Διονύσιε, θὰ ξαναἰδέῃς γρήγορα τὴν Κ. Κόμησσαν. — ᾧ! ὄχι Κύριε, δὲν θὰ τὴν ξαναἰδῶ ἴσως ποτὲ πλέον. — Ἦκουσες νὰ ὀμιλῶσι περὶ τοῦ Κλαυδίου Μουριῦ; — Μάλιστα, Κύριε. Μόνον περὶ αὐτοῦ ὀμιλοῦν. — Καὶ τί λέγουν Διονύσιε; — Λέγουν ὅτι ἐδολογορήθη εἰς μίαν στάσιν ἀπὸ ἑνα ὀνομαζόμενον Βαλεντίνον. — Αὐτὸ εἶναι τῶνδ'· δὲν εἰμπορῶ πλέον νὰ ἀμφισβᾶλλω περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνδρὸς τούτου· ἔπραξε πᾶν ὅ,τι ἄξιμον! — Ὁ κύριος Χενιέρος ἔχει ἀκόμη τίποτε ἄλλο νὰ μ' ἐρωτήσῃ;

— Ὁχι Διονύσιε, ὄχι· εἰμπορεῖς ν' ἀναχωρήσῃς. Ὁ χωρικός ἐχαιρέτησε καὶ ἐπορεύθη τὴν πρὸς τὸ δάσος.

Ὁ Χενιέρος ἀπεφάσισεν εἰκοσάκις νὰ διασχίσῃ τὸ γραμματίον ὅπερ ἐκράτει ἀνὰ χεῖρας. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ Μαργαρίτα τῷ ἐπεφάνετο ὑπὸ νέον χαρακτῆρα. Ἐφάνετο ἡ συνένοχος τοῦ Πρεσσὺ, ἡ τοῦλάχιστον ὅτι συνεφώνησε μετ' ἐκείνου εἰς τὸ ψεῦδος· ᾧ! πόση ἀπαιτεῖται πείρα, πόση ἔξις τῶν ἄλλοπροσάλλων περιπετειῶν τῆς ζωῆς, διὰ ν' ἀναχαιτισθῶμεν ἐνώπιον ψευδοῦς τινος βεβαιότητος, ἐνώπιον συμπεράσματος ἀπατηλοῦ, καὶ νὰ μάθωμεν τὴν μεγάλην τέχνην τῆς ἀμφιβολίας καὶ τοῦ δισταγμοῦ εἰς τὸν κόσμον τούτον, ὅπου ὅλαι αἱ πρῶται ἡμῶν σκέψεις εἶναι ἀπάται, αἱ δὲ τελευταῖαι δὲν εἶναι εἰσέτι ἀλήθειαι. Ἰπάρχουσι διὰ τὸν ὀξυνοῦστερον τῶν ἀνθρώπων, τρία πρόσωπα τὰ ὅποια δὲν θὰ γνωρίσῃ ποτὲ κατὰ βάθος· αὐτὸς, ἡ σύζυγός του, καὶ ὁ ἄριστος τῶν φίλων του.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ καὶ ἀγνοῶν λατρεύει τις πάντοτε τὴν γυναῖκα ἣν περιφρονεῖ, ὁ Χενιέρος εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ ν' ἀναγνώσῃ τὸ

γραμματίον τῆς Μαργαρίτας, διότι ἡ νύξ ἦτον ἤδη σκοτεινὴ. Τὸ γραμματίον τοῦτο περιεῖχε τὰ ἑξῆς·

» Κύριέ μου!

» Σήμερον μοῦ εἶναι ἀκόμη συγχωρημένον νὰ
» σὰς ἐπιστείλω γραμμάς τινας, αὐριον τετέλε-
» σται. Θέλω νὰ με βεβαιώσετε ὁ ἴδιος ὅτι ἡ
» ζωὴ σας εἶναι ἡρεμος, τὸ καταφύγιόν σας ἀσφα-
» λές· καὶ ὅτι τὸ πνεῦμά σας ἐπανῆλθεν εἰς τὸν
» ὑψηλὸν λογισμὸν διότι εἶναι ἡ μεγαλοφυΐα. Γρά-
» ψατέ μου ἄπαξ, ἄπαξ μόνον εἰς τὸν σταθμὸν
» τοῦ Βιερζόν, ὑπὸ τὸ οἰκογενειακὸν μου ὄνομα Κ.
» Γράβη, καὶ βεβαιώσατέ με. Ἐνθυμοῦμαι αἰω-
» νίως τὴν εἰς Ἀκουίσγρανον ὀπτασίαν μου.»

» Ἡ φίλη σας

K. MARGARITA.

Ἡ θεία τῆς γραφῆς ἐκείνης, τῆς ἀείποτε προσφιλοῦς αὐτῷ, ἐπέφερε τὸ σύνθημα ἀποτελέσματός της. Ὁ ποιητὴς ἐκρυψεν ἀπ' αὐτοῦ ἑαυτοῦ δάκρυά τινα, καὶ ἀφοῦ διανοήθη, ἔσεισε σπασμωδικῶς τὴν κεφαλὴν, ὡς ὁ ἀπορασίζων ὀριστικῶς καὶ μετ' ἐνεργητικότητος.

Ὁ δὲ Ροῦχερ ἀνέμενε πάντοτε τὸν φίλον του ὡς ἄνθρωπος ἔτοιμος πρὸς ἀποδημίαν καὶ ὅστις οὐδὲν πλέον φροντίζει περὶ τῆς οἰκίας ἣν ἐγκαταλείπει διὰ παντός.

Οἱ δύο φίλοι ἐνέτυχον ἀλλήλοις εἰς τὸν κῆπον, καὶ ἔθλιψαν ἀμοιβαίως τὴν χεῖρα ὡς εὐχόμενοι πᾶσαν εὐτυχίαν εἰς τὸ ταξείδιον ὅπερ ἔμελλον νὰ ἐπιχειρήσωσιν ὁμοῦ.

— Εἴμεθα ἔτοιμοι; εἶπεν ὁ Χενιέρος. — Μάλιστα, ἀπήντησεν ὁ Ροῦχερ· ἔχω τὸ πάντα μεθ' ἑαυτοῦ φέρω τοῦ Βιάντος. — Ἄγωμεν πρὸς νέαν τύχην, εἶπεν ὁ Χενιέρος.

Καὶ οἱ δύο ποιηταὶ ὤδευσαν ἐπὶ τῆς εἰς Ρουὲν ἀποφεύγοντες πάντοτε τὰς λεωφόρους.

Μετὰ πορεύειν δὲ τετραήμερον ἀφίχθησαν εἰς τὴν λαμπρὰν νορμανδικὴν πόλιν, καὶ κατῴκησαν εἰς οἰκίαν ἀναχωρητοῦ ὀπίσω τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, τῆς οὔτης· θαῦμα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν ὀνειρώτων καὶ κόσμημα ἑξαλλόν οὐρανοπετῆς τῶν ἡμερῶν τῆς πίστεως.

— — — — —
Ἐν Bardéa

Ὁ δὲ Κ. Πρεσσὺ συνεκάλεσε γείτονάς τινας εἰς τὸ μέγαρόν του οὐτινος ὁ παράδεισος ἐξετείνετο μέχρι τῶν ὀρίων τοῦ Νομοῦ τῆς Βανδέας. Ἀπεγευματίσθη δὲ καὶ ἡ συνομιλία στραφεῖσα εἰς οὐσιώδη ἐξηκολούθει ἐπὶ ἀνθήρου μεταξὺ διαφορῶν συμπλεγμάτων εὐπατριδῶν, καὶ, ὡς ἐφάνετο, δὲν ἔμελλε νὰ διακοπῇ καὶ τοι τῆς νυκτὸς λίαν προχωρούσης ἤδη.

Ὁ Κ. Ἐλβουά, ὁ πλησιέστερος τοῦ Κόμητος γειτῶν, ἦτον ἐκ τῶν εὐπατριδῶν ἐκείνων, οἵτινες μακρόθεν ἠσπᾶσθησαν τὰς ἰδέας τοῦ Μομμωρανοῦ καὶ τοῦ Ααφαιέττου, καὶ οἵτινες συνεπῶς διέ-

κλειντο ἐνίοτε εἰς διαμάχην πρὸς τοὺς καθόλου βασιλόφρονας, ἔχθρους ἀκάμπτου παντός συναλλαγματος πολιτικοῦ.

— Αὐτὸ σὰς ἐκπλήττει, φίλτατε Ἐλβουά! ἔλεγεν ὁ Πρεσσὺ.

Καὶ δέιχτετε τῶνόντι πολλὴν διὰ τοῦτο κλωσύνην· μήπως ὁ ἐμφύλιος πόλεμος δὲν ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ φυσικὴ συνέπεια τῆς ἐπαναστάσεως; — Ὀχι! χιλιάκις, ὄχι! καὶ ἡ Κ. Πρεσσὺ μὲ νεύει διὰ τῆς κεφαλῆς ὅτι συμμερίζεται τὴν ἰδέαν μου. — Ἐλβουά, φίλε μου, ἔπρεπε νὰ ἔχετε πείραν καὶ τοιαύτην δὲν ἔχετε. — Ἄλλ' ἐντοσούτῳ, φίλτατε Κύριε Πρεσσὺ, τί μέρος πρέπει νὰ λάβωμεν ἡμεῖς; — Τί μέρος; ἐρωτᾶτε; — Σὰς τὸ εἶπα, μοῦ φαίνεται, τὸ πρῶτ', καὶ σὰς τὸ ζαναλέγω καὶ τώρα. — Ἐν μόνον μέρος ἔχομεν νὰ λάβωμεν, καὶ οὔτε δυνάμεθα νὰ ἐκλέξωμεν μεταξὺ περισσοτέρων. — Πῶς! ἀγαπητὲ Πρεσσὺ, σεῖς ὅστις εἶσθε ἀκόμη, διὰ νὰ εἶπω οὕτως, εἰς τὸν γαμήλιον μῆνά σας, σεῖς ὁ λατρευόμενος σύζυγος τῆς θελκτικωτάτης τῶν γυναικῶν, σεῖς ὁ ὀλβιος εὐπατριδῆς, ὁ Συθηρίτης, θὰ ὑπάγετε νὰ νῆτε ἀρχηγὸς ἐνὸς λόγου χωρικῶν, καὶ νὰ ἐπιχειρήσετε εἰς Βανδέαν τὸν τραχὺν ἐκείνον πόλεμον μεταξὺ τῶν χαμοκλάδων καὶ τῶν φαράγγων. — Ἐ· βεβαίως! Τὶ παράξενον βλέπετε; Ἐντὸς ὀλίγου θὰ ὑποχρεωθῶ νὰ ἐκλέξω μεταξὺ δύο μεταναστεύσεων. Ἐκλέγω τὴν τοῦ Λήγουρος. Ὅλοι οἱ εὐγενεῖς φίλοι μου, ἔσυρον ἤδη τὸ ξίφος ἐν Βανδέα καὶ ἔρριψαν τὸν κολεόν· θέλετε νὰ μείνω ὀπίσω ἐγώ; Τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας μου δὲν εἶναι προωρισμένον εἰς τὸν ἐξευτελισμὸν ἐνὸς ἐγὼ τὸ φέρω. — ἔχετε μολοντοῦτο καλὴν δικαιολόγησιν... — Ὡ! σὰς διακόπτω ἐδῶ Ἐλβουά! ὀποιαδήποτε δικαιολόγησις δὲν εἶναι ποτὲ καλὴ, διότι χρησιμεύει μόνον καὶ πάντοτε εἰς τὴν μείωσιν ἐνὸς πταισματος. Ἄλλως τε, διεκοίωσα ἤδη τὸ σχέδιόν μου εἰς τὴν Κ. Πρεσσὺ ἧτις ἔχει τὴν τὴν καρδίαν πολὺ γενναίαν καὶ δὲν δύναται νὰ μ' ἀποτρέψῃ ἀπὸ ἀξέπαινον ἀπόφασιν.

— Κατὰ τοῦτο, παρετήρησεν ὁ Ἐλβουά, ἡ Κ. Πρεσσὺ πράττει ὡς πράττουσιν αἱ γυναῖκες ὄλων σχεδὸν τῶν εὐπατριδῶν — Ὅλων, ὄλων... ἐπεῖπεν ὁ Πρεσσὺ. — Ὡ! διέκοψε γελῶν ὁ Ἐλβουά· ὑπῆρξαν βεβαίως τῆδε κκεῖσε εὐπατρίδαι τινὲς οἵτινες δὲν ἀπεφάσισαν ν' ἀναχωρήσωσιν εἰς Βανδέαν παρ' ἀφοῦ συμπέρασαν καὶ τὰς γυναῖκάς των. — Καλὰ λοιπὸν, θέλω ν' ἀποφύγω τοιαύτην συνοδείαν, εἶπεν ὁ Πρεσσὺ. — Ἐπειτα ἡ βασιλικὴ αὐτῆ ἐκστρατεία εἰς τὸ ἐσωτερικόν, εἶναι καθόλου σύμφωνος μὲ τὰ αἰσθηματά μου... Καὶ ἄλλως, ἡ Κ. Πρεσσὺ, καὶ τοι πρὸ ὀλίγου νυμφευθεῖσα, δὲν εἴμπορεῖ νὰ μὲ συμβουλευσῇ λειποταξίαν τινὰ, πράξιν ἄτιμον.

Ἐπῆλθε δὲ σιγὴ τις... Καὶ τρίτον ἤδη ἐντὸς ὥρας ὁ Πρεσσὺ πρὸκαλεῖ δεξιῶς τὴν γνώμην τῆς συζύγου του διὰ τὴν εἰς Βανδέαν ἀναχώρησιν,

ἡ δὲ Κ. Πρεσσὺ ἐπέμενε τηροῦσα σιγὴν ἧτις ἐν τούτοις ὁμοίωζε συναίνεσιν.

Εἰς τὴν τρίτην δὲ ταύτην πρόκλησιν, ἡ ὠραία Μαργαρίτα Πρεσσὺ, ἔκλινεν ἐν θλίψει τὴν κεφαλὴν καὶ διαλογισαμένη ἐπὶ βραχὺ, εἶπε διὰ τόνου θλιβεροῦ καὶ σπαρακτικοῦ.

— Εἰς ὁποῖαν ἐποχὴν εἴμεθα ἀναγκασμένοι νὰ ζῶμεν, καὶ πόσον εἶναι σκληρὸν νὰ ἐκτῆρις τῶν ἄλλων τὰ πταίσματα ἐνῶ αὐτὸς εἶναι ἀθῶος! Ναί, ἐπειδὴ ἀρέσκει εἰς παραχόδεις τινὰς κεφαλὰς νὰ συνταράττωσι τὴν Γαλλίαν ὡς τι ἄθυρμα, διὰ νὰ εὐρώσι διασκέδασιν τινὰ εἰς τὴν ἀνίαν των, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ἡμεῖς νὰ φαρμακεύσωμεν ἐπίσης τὴν ὑπαρξίν μας ἧτις εἶναι γλυκεῖα, νὰ βασανίζωμεν τὴν ἡσυχίαν μας, νὰ ἐξερχώμεθα τῆς εἰρήνης! Εἶναι βέβαια πολὺ σκληρὸν νὰ ὑποφέρῃ τις διὰ τὰς πλάνας τῶν ἄλλων οἵτινες ἀναμριβόλως δὲν ἔμελλον νὰ ὑποφέρωσι δι' ἡμᾶς!

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, ἀκριβῆ μου Μαργαρίτα, εἶπεν ὁ Πρεσσὺ· ἀλλὰ δὲν εὕρισκω ἀκόμη εἰς τοὺς λόγους τούτους συναίνεσιν πλήρη διὰ τὴν ἀναχώρησίν μου... — Ἀλλὰ πῶς λοιπὸν, Κύριε Πρεσσὺ, πῶς ἐννοεῖτε νὰ ἐκφρασθῶ... Εἶναι πρέπον νὰ σὰς εἶπω; « Μάλιστα Κόμη, μὴ χάνετε οὐδὲ στιγμὴν ἢ τιμὴν σὰς κράξει! τὸ ἀξίωμα σὰς προσκαλεῖ, οἱ πρόγονοι σὰς καλοῦν· καμμίαν βραδύτητα. Ἐκάστη στιγμὴ παρερχομένη ἀφαιρεῖ ἀνὰ ἓνα ἀδάμαντα ἐκ τῆς μίλτου τοῦ οἰκοσῆμου σας... Τὸ εἰζεύρετε τοῦτο πολὺ καλῶς Κύριε Κόμη, πρὶν τὸ εἶπῃ γυνὴ, καὶ γνωρίζουσα ἐγὼ τὰ αἰσθηματά τῆς εὐγενεοῦς καρδίας σας, θὰ σιωπήσω πάντοτε, ὁσάκις πρόκειται νὰ λάβετε ἀπόφασιν τινὰ ἔντιμον.

Κ' ἐπειδὴ ἡ συνομιλία παρήλασεν οὕτω εἰς λόγους ἐκμυστηρέσεως, ὁ Κ. Ἐλβουά ἀπεσύρθη βραδέως ἵνα καθόλου ἐλευθέρους ἀφήσῃ τοὺς συζύγους Πρεσσὺ.

— Ἐ! λοιπὸν, Μαργαρίτα, ὑπέλαβεν ὁ Κόμης πρέπει τώρα νὰ σοῦ ὁμιλήσω εὐλικρινῶς τὴν σιγὴν αὐτὴν τὴν τόσῳ ἐπίσημον, ὥστε ὁμοίωζει πρὸς τὴν ἐσχάτην στιγμὴν τοῦ θανάτου. — Μὲ φαίνεται, διέκοψεν ἡ Μαργαρίτα, ὅτι πάντοτε ὁμιλεῖτε εὐλικρινῶς ὁμιλεῖτε ἴσως καὶ κατ' ἄλλον τρόπον ἐνίοτε; — Ἀναμριβόλως, ὠραία μου Μαργαρίτα. Οἱ ἄνθρωποι ἐνίοτε μᾶς ὑποχρεοῦν εἰς τὴν προσποίησιν... Καὶ πρέπει τότε νὰ μαχόμεθα πρὸς αὐτοὺς διὰ τῶν ἴσων ὄπλων... ἄλλὰ μὲ σὲ, φίλτατῃ μου, τὸ πρᾶγμα διαφέρει πολὺ... Ναί, Μαργαρίτα, ἐὰν ἐβλεπα εἰς σὲ, καὶ τὴν σκιάν αὐτὴν, τὸ ἀπλοῦστατον φαινόμενον ἐνὸς τῶν αἰσθημάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀνακόπτουν τὰς ἀποφάσεις τῶν συζύγων, ὁμολογῶ, μὲ ἐντροπὴν μου, ὅτι ἔμελλον ἴσως νὰ ὑποχωρήσω... Ναὶ Μαργαρίτα, καὶ ἂν ἔμελλον εἰς τὸ βάθος τοῦ μεγάρου τούτου, νὰ γενῶ σκλάβος γυναικὸς εἰρωαν, θὰ ἔμενον πλησίον σου, ὦ ἀξιολάτρευτε ἀγγελὲ μου, ἐὰν εὕρισκον σημεῖον τι τῆς χειρὸς σου, μετ

ταξὺ τῶν ὠραίων δένδρων, καὶ τῶν σημαίων τοῦ Βανδρανοῦ στρατιώτου.

Ἡ δὲ κόμησσα Μαργαρίτα Πρесоῦ ἔταπεινωσε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ διελογίσαστο ἐν τῷ ἦθει γυναικὸς περὶ τῆς ἐπιβίωσός της, καὶ ἀποκρίνηται, νὰ μαντεύσῃ τὸν λογισμὸν τοῦ συζύγου της.

Ἀκριβέ μου φίλε, εἶπεν ἐγείρουσα τὴν κεφαλὴν διὰ τινος ἀποράσεως, ἡ εὐλικρίνεια τρώντι ὁμοίως τῶν χειλέων σου; — Ναι, Μαργαρίτα. — Καλὰ λοιπὸν, ἀγαπητέ μου Κόμη, ἡ εὐλικρίνεια αὐτὴ ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὴν προσποίησιν. — Ἐξηγήσου καλῶτερα. Μαργαρίτα, διότι δὲν σ' ἐννοῶ καθόλου. — Μὲ ὑποθέτεις λοιπὸν ἰκανὴν νὰ σὲ προτρέψω εἰς ἀνανδρίαν τινὰ, ἐγὼ; λησμονεῖς ὅτι κ' ἐγὼ εἶμαι μέλος τῶν εὐγενεστέρων στρατιωτικῶν οἰκογενειῶν; λησμονεῖς ὅτι εἶμαι ἡ ἀνεψία τοῦ Διπλεῖ, τοῦ ἥρωος τῶν Ἰνδιῶν; λησμονεῖς ὅτι εἶμαι ἡ χήρα ἐνὸς ἥρωος, ὅστις ἔβαλε τὸ πῦρ εἰς τὴν πυριτοθήκην τοῦ πλοίου του κατὰ τὸν ὄρμον τοῦ Ποντικερῶ, διὰ ν' ἀποφύγῃ τὸ αἶσχος τοῦ νὰ παραδώσῃ τὴν σημαίαν μας εἰς τὸν Ἄγγλον.

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἡ Μαργαρίτα ἐπεδείκνυτο ἤδη ἠρώδης ἦθος, καὶ γυνὴ δὲν ἦτον ἀλλ' ἦτον θεά· τὰ δύο τῆς μεγάλα ὄμματα ἦσαν ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τοιοῦτοι ἔλαμπον ἐπὶ τῆς γῆς ἐνώπιον τοῦ Πρесоῦ.

— Ὁχι, Μαργαρίτα, ὄχι· εἶπεν ἐν θλίψει ὁ Κόμης, ὄχι δὲν λησμονῶ τίποτε... τίποτε... ζύγισε καλῶς τὴν λέξιν αὐτὴν... μέτρησε ἀκριβῶς τὸν λόγον αὐτόν· δὲν λησμονῶ τίποτε! — Ἄρα, ὑπεκρίνεσο, εἶπε· ἀλλὰ δὲν ἐδυναμην οὐδὲ σιγῆν ν' ἀπατηθῶ ἀπὸ τὸν Κ. Πρесоῦ ὅστις ἐπειράτο προσποιούμενος τὸν ἀνδρὸν, κ' ἐφαίνετο ὡς ἂν ἤθελε νὰ περιμένῃ γελῶν τὴν κυριαρχίαν γυναικός. Ἡ Κόμησσα Μαργαρίτα Πρесоῦ δὲν ἐπέσεν εἰς τὴν παγίδα· γνωρίζει πολὺ τὴν εὐγενῆ καρδίαν τοῦ συζύγου της... — Ὡ αἱ γυναῖκες! αἱ γυναῖκες, εἶπεν ὁ Κόμης συμπλέκων τὰς χεῖρας, καὶ κλίνων τὸ μέτωπον. — Τί σημαίνει ἡ ἐκφώνησις αὐτῆ; ἠρώτησεν ἀφελῆ τῷ τρόπῳ ἡ Κόμησσα.

— Δὲν σημαίνει τίποτε... ἀπολύτως τίποτε! Μαργαρίτα! αὐτὴν τὴν νύκτα ἀναχωρῶ. — Ἐ! τῶρα ὅμως βιάζεσαι παραπολὺ, εἶπεν ἡ Κόμησσα ἀληθῶς ἡδὴ τεταραγμένη· διατὶ ν' ἀναχωρήσῃ τόσῳ γρήγορα; κάνεις δὲν σ' ἐπιβάλλει νόμους... Καὶ ἔπειτα, νομίζεις ὅτι θὰ σ' ἀφήσω ν' ἀπομακρυνθῆς ἀπὸ ἐμὲ μὲ τὴν δυσόϊον αὐτὴν μελαγχολίαν, ἣτις ποτὲ δὲν πρέπει νὰ συνοδεύῃ τὸν στρατιώτην κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του; — Μαργαρίτα, εἶπεν ὁ Κόμης, θλίβων τὰς χεῖρας τῆς συζύγου του, εἶναι ἀδύνατον, ὥστε γυνὴ νὰ δυνηθῇ ν' ἀπατήσῃ τὸν σύζυγόν της εἰς τοιαύτην στιγμήν. Σὲ βεβαίῳ, ὑπάρχουσι παραλλαγὰί καὶ ἀβρότητα αἰσθήματος, αἱ ὁποῖαι ἐξηγοῦσι τὸ πᾶν, πρᾶξι δὲν εἶναι τὸ πᾶν, τὸ πᾶν ἀποκαλύπτουσι εἰς τὰς ἐπισημοὺς στιγμὰς. Μαργαρίτα, ἔχεις πρὸς ἐμὲ ὑπό-

ληψιν, ἀφοσίωσιν, φιλίαν, ἀλλὰ... ἔχω τὴν ἀνδρίαν νὰ σοῦ εἰπῶ, δὲν μ' ἀγαπᾷς.

Ἡ δὲ Κόμησσα ἀπέμεινεν ἀκίνητος καὶ ἄφωνος.

— Δὲν μ' ἀγαπᾷς, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Κόμης, καὶ ἡ ἰδέα αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη, ἣτις δύναται νὰ γλυκάνῃ τὴν πικρίαν τῆς ἀναχωρήσεώς μου. — Δὲν ἐφανταζόμην ποτὲ τὴν παράδοξον αὐτὴν ἰδέαν σου, εἶπεν ἡ Κόμησσα διὰ φωνῆς ἥν ἠγωνία νὰ καταστήσῃ θετικὴν· ἐπεθύμουσι νὰ μάθω τί δύναται νὰ προκαλέσῃ δι' ἐμὲ φιλοφρόνημα τόσῳ θωπευτικόν; — Μὴ ἀστεῖσμάς, ἀκριβή μου Μαργαρίτα· ἐζήτησας φράσιν τινὰ διὰ ν' ἀποκριθῆς εἰς τὸ φιλοφρόνημα τοῦτο, καὶ δὲν τὴν εὔρες, καὶ τοι πάντοτε εἶσαι νοήμων!... Ἐπειτα, ἐγὼ δὲν σὲ μέφομαι κατ' οὐδέν. Βγῶ ἡμάρτησα εἰς ὅλα. Ἡλθες εἰς ἐμὲ μὲ ἀνάμνησιν τινὰ ἐντιμῶν, ἣτις σὲ τιμᾷ, διότι ἦσο ἐλευθέρῳ εἰς Βερσαλλίας, καὶ ἡδύνασο... — Ἀρκεῖ! ἀρκεῖ! κύριε Κόμη, εἶπεν ἡ Μαργαρίτα ἀφινομένη εἰς δάκρυα. ἀξίζετε τὴν εὐτυχίαν! Δὲν σὰς συμβουλεύω ἄτιμὸν τινὰ πράξιν· σὰς δίδω διαταγὴν!... Δὲν θ' ἀναχωρήσετε.

Ὁ δὲ κόμης Πρесоῦ ἐμάντευσεν ἄριστα πᾶν ὅ,τι λεπτοφυῆς καὶ ἀβρόν ἐνυπῆρχεν εἰς τὸ τελευταῖον αἰσθημα τὸ ὑπὸ τῆς συζύγου του ἐκφρασθὲν διὰ ζωηρότητος λίαν περιπαθοῦς πρὸς αὐτόν· ἀλλ' εἰς τὴν ἀπότομον ἐκείνην διέγερσιν τῆς συζυγικῆς ἀγάπης ἔλειπε τι ἀναντικατάστατον· ἔλειπεν ὁ ἔρωσ.

Ἐν τοσοῦτῳ δὲ ὁ κόμης ὑπεκρίνατο ὅτι ἀποδέχτο εὐαρέστως τὸ δεῖγμα τῆς ἀπλῆς ταύτης ἀγάπης ἐν ἐλλείψει καλειτέρου τιμῆς, καὶ μὴ ἀνακαλῶν ἐνδομύχως τοὺς σκοποὺς τοῦ ὡς βασιλόφρων βανδρανοῦ, ὑπεκρίνατο προσέτι ὅτι ὑπέκρινε εἰς διαταγὴν, δι' ἧς ἐγένετο αἰχμάλωτος τῆς συζύγου του, ἐνῷ ἡ κυριάρχισ τιμὴ ἐκάλει ἀπασαν τὴν ἐνδημοῦσαν εὐγένειαν ὑπὸ τὰς σημαίας τῶν βανδρανοῦ χωρικῶν.

— Οἱμοί! οὐδὲν ἔμπεδον, οὐδὲν βέβαιον, εἰς τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἀποφάσεις τὰς γεννωμένας ἐν τῷ μέσῳ τῶν πολιτικῶν καταγίδων! Εἰς τὰς ὥρας ἐκείνας τῆς ἐξοντώσεως καὶ τῆς ἐπιούσης τὸ μέλλον δὲν ὑπάρχει.

Ἰπὸ δὲ τὰ δένδρα τῆς μεγάλης ἀλωῆς τοῦ μεγάρου ἱππεὺς κόνει ὀλοσκεπῆς διέβη ὡς φάντασμα ἐφιππον καὶ ταχύς ὡς ἀστραπὴ· ἀνεκόνθη δὲ ἀποτόμως πρὸ τοῦ ποδίου, καὶ ἅπαντες οἱ περὶ τὸν κόμητα προσέδραμον ἀπὸ τῶν δωματίων, καὶ τῶν μακρυσμένῳ μερῶν τοῦ παραδείσου διὰ ν' ἀκούσωσι νέον τι ἐκ τῶν προσδοκωμένων, καὶ ὅπερ πάντοτε ὄφειλε νὰ ἦναι κεφάλαιον νέον τῆς τρομερῆς ἱστορίας, ἣν ἔγραφε τότε ὁ σίδηρος διὰ τοῦ αἵματος.

Τὸ νέον δὲ τοῦτο ἦν ὅτι ἐζήτουν ἀρχηγούς, ἐζήτουν ὅπλα· ἐμάχοντο εἰς τὰ πλησιόχωρα, καὶ ὁ πόλεμος ἐχώρει ἐκτεινόμενος ἀδιακόπως· ὁμοιάζε δὲ ἄκαιρος πρὸς τὸν ἀρχαῖον ἐκείνον ὅτε ἐν τῇ νυκτὶ ἀνηγγέλλοντο αἱ μεγάλαί συμφοραί. Φωτιά! φωτιά! τρέξατε! τρέξατε!

Εἰς τὴν φοβερὰν δὲ ταύτην ἀναγγελίαν αἱ κεφαλαὶ ἐξήφθησαν, καὶ αἱ χεῖρες ἔδραξαν τὴν λαβὴν τῶν ξιφῶν. Δὲν ἐπετρέπετο ἤδη νὰ πατώσιν ἐπὶ ταπήτων ἀνθοστολιστῶν ἢ μαρμαρίνων δαπέδων εἰς ἐνδιαίτημα γλυκὺ ὡς πρὸ τοῦ 1789· πᾶς εὐπατρίδης καθυστερῶν ἤξιζε τὴν ἐπίκλησιν τοῦ νόθου· τὰ ξίφη δὲν ἦσαν πλέον κόσμημα ἐν τῇ πόλει, καὶ συμπλήρωμα εὐπρεπισμοῦ, ἀλλ' ἐγίνοντο καὶ πάλιν ὄπλα. Στιγμὴ ἴαν παρήρχετο ὑπὲρ τὸ δέον ὑπὸ τὸ φάτνωμα μεγάρου μετὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἤρχιζεν ἡ ἀτίμωσις. Καὶ αἱ γυναῖκες αὐταὶ δὲν ἐτόλμησαν πλέον νὰ παρακρατήσωσιν οὐδένα, καὶ αἱ χεῖρές τω τότε δὲν ἐδείκνυον τὸ ἦσυχον μέγαρον ἀλλὰ τὸν πυρπολούμενον ὀρίζοντα.

Τί δ' ἔπρεπεν εἰς τὴν στρατείαν; ἵππος καὶ ὄπλα· καὶ μόνον αὐτῶν ἦτον ἀνάγκη πρὸς θάνατον.

Ὁ Πρесоῦ δὲ καὶ ὁ Κ. Ἐλβουὰ ἔδωκαν πρῶτον τὸ παραδειγμα· ἵππευσαν αὐτοὶ ἀμέσως ἵνα ὠφελθῶσιν ἐκ τῶν μακρῶν ὡρῶν τῆς νυκτός καὶ εὐρωσιν ἀπόσπασμά τι τῆς βανδευαῆς στρατιάς εἰς τὰς πρῶτας ἀκτῖνας τοῦ Ἠλίου.

(ἀκολουθεῖ.)

Ο ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ ΤΟΥ ΔΟΥΒ

Ἡ
ΤΩΝ ΔΥΟ ΕΡΑΣΤΩΝ.

ὑπὸ τοῦ ÉLIE BERTHET.

A.

Σήμερον ὅτε οἱ καλλιτέχνη καὶ ὀδοιπόροι δὲν ζητοῦσιν ἀποκλειστικῶς ἐκτός τῆς Γαλλίας ἀξιοθεάτους θέσεις, ὁ καταρράκτης τοῦλάχιστον ὁ σχηματιζόμενος ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Δουβ καὶ κείμενος εἰς τὸν ὁμώνυμον νομόν, δὲν στερεῖται ποτε ἐσπευσμένων ἐπισκέψεων καὶ ἐνθουσιῶντων πανηγυριστῶν.

Ἐπὶ τῶν ὀρίων τῆς Σουηδίας κείμενος, ὁ καταρράκτης οὗτος ἔδιδε τοῦ μεγαλοπρεποῦς χαρακτῆρος καὶ τρομεροῦ ὕψους του, συγκρίνεται μὲ τοὺς σημαντικωτέρους τῆς Σουηδίας. Καὶ ἐπειδὴ τὰ συμβάντα, τῶν ὁποίων τὴν διήγησιν ἐπεχειρήσαμεν, ἀπαιτοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ ἀναγνώστου μετὰ τοῦ μέρους τούτου, παρέξωμεν ἐν συντόμῳ λεπτομερῆ περιγραφὴν.

Ὁ ποταμὸς ἀναπηδᾷ ἐκ σειρᾶς τινος τοῦ ὄρους Ἰούρας καὶ ἀπομακρύνεται μὲ ὀρμὴν χειμάρρου Διαπερῶν δὲ δύο ἡσυχούς λίμνας, λούων ὠραῖα τινα χωρία, καὶ διατρέχων χλοεράς τινας κοιλάδας, ἀφικνεῖται ὀρμητικῶς εἰς τὸ χωρίδιον Βρνετά, ἔνθα καταπραῖνει ὀλίγον τὴν ῥοήν του, καὶ φαίνεται ὡς λίμνη κοιμωμένη ἐντὸς δεξαμενῆς ἐκ γρανίτου. Οἱ βράχοι οἱ κεκαλυμμένοι ἐκ βρύων, αἱ ἐξ ἐλάτης

σκοτειναὶ ἀνθοδέσμαι, ἀντανανκλώμεναι εἰς τὰ ὕδατα, τῷ δίδουσι χροιάν πένθιμον. Εἰς τὸν εὐρὺν τοῦτον καὶ εὐχον περίβολον, ἀκούεται καθ' ὅλας τὰς ὥρας τοῦ ἔτους μυκηθμός τις ὑπόκωφος καὶ μεγαλοπρεπής. Ἄν δὲ ὁ ὀδοιπόρος θελήσῃ νὰ ἀναβῆ ἐπὶ ὄρους πρᾶσινου καὶ δασόδου, ὀλίγον ὑπερκείμενου τῶν χαμηλῶν μερῶν, θέαμα καταπληκτικὸν προσβάλλει τότε τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὁ Δουβ, συσφιγγόμενος ἐν τῇ λιθίνῃ φυλακῇ του, ὠρύεται εἰς διόδον στενὴν, μεταξὺ τοῦ ὄρους περὶ τοῦ ὁποίου ὠμιλήσαμεν καὶ ἐτέρου βράχου παρὰ πόδας τοῦ ὁποίου ἡ νεωτέρα φιλοτεχνία ἔθεσε μύλον τινα, ὅπως ὠφελεῖται καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀριστουργημάτων τῆς φύσεως. Αὐτὸς δὲ, μὲχρις ὥρας τόσον ἦσυχος καὶ διαυγής, ἤδη φρίττων εἰσχωρεῖ εἰς τὴν διώρυγα ταύτην· φθάσας δὲ εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς, κατακρημνίζεται εἰς ὕψους περίπου ἑκατὸν ποδῶν, μετὰ τρομερωτάτου πατάγου.

Ἡ πτώσις τῆς μεγάλης ταύτης ποσότητος τοῦ ὕδατος καταθρομβοῖ τὴν διάνοιαν· διότι πλησίον ταύτης ἡ ἀκοή ἀμβλύνεται, καὶ αἰσθάνεται τις τρέμον τὸ δάπεδον ὑπὸ τοὺς πόδας του· καὶ ἡ ὀμίχλη δὲ ἡ ἀενάως ἀνωθεν τοῦ καταρράχτου κυματιζύσασα, παγώνει τὸ εἰς τὰς φλέβας αἷμα.

Μόλις τολμᾷ ὀφθαλμὸς νὰ σταματήσῃ ἐπὶ τὰ κάτω, ἔνθα βλέπει φρικτὴν ἀναθρασμὸν ὕδατος, χάος μαύρων βράχων, καὶ ἀφρὸν ἀκατανόητου λευκότητος καὶ αἰσθάνεται ἑαυτὸν συρόμενον εἰς τὴν ἄβυσσον μὲ δύναμιν σκοτιδιναςέως ἅμα τοὺς παρατηρήσῃ ἀλληλοδιαδόχους τινὰς στιγμάς.

Πέραν τῆς πτώσεως ὁ Δουβ φεύγει διὰ μέσου τῶν λειψάνων ὄρεων, καὶ χάνεται εἰς κοιλάδα ἄγχιον καὶ ἄγνωστον· εἰς τὸ μέρος τοῦτο δύναται τις νὰ παρομοιάσῃ τὸν ποταμὸν μὲ πολεμιστὴν ἀποκαμόντα καὶ κρυπτόμενον, τρομερὰν ἔφοδον ὑποστάνα.

Ἡ ὠραία αὕτη τοποθεσία, τὴν ὁποίαν ἀσθενῶς περιγράφωμεν, ἐγχαράττει εἰσέτι τὴν ποίησιν ἐν τῇ βηθείᾳ μοναζίᾳ, ἥτις ἀενάως ἐδῶ βασιλεύει.

Ἄλλὰ βλέπων τις αὐτὸν εἰς νεφελώδη ἡμέραν, ὅτε οὐδεμίᾳ λέμβος διέρχεται τὸν ποταμὸν· ὅτε εἰς τὸν πάταγον τοῦ καταρράχτου ἀναμίγνυνται οἱ εἰς τὸν πάταγον τοῦ καταρράχτου ἀναμίγνυνται οἱ ὄξεισι συριγμοῖ τῆς ἀλκυόνος, κυτώσης τὰς κορυφὰς τῶν βράχων διὰ τῶν κυανῶν πτερυγῶν τῆς, ἢ τὰς φωνὰς τοῦ κορυδαλοῦ τοῦ εἰσδύοντος ἡσυχῶς ἐντὸς τοῦ ὕδατος ὑπὸ τεμάχιον κρυστάλλου, εὐρίσκει χαρακτῆρα ἐμφαντικόν, μελαγχολικόν, χαρακτῆρα προσβάλλοντα ζωηρῶς τὴν φαντασίαν.

Ἐν τούτοις τοιαύτην ἐντύπωσιν δὲν παρήγε, πρὸ ἑκατοντάδος ἐτῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ πολυαριθμοῦ πληθους τοῦ συναχθέντος ἐκεῖ πλησίον, ἐν λαμπρᾷ τοῦ Ἰουνίου ἡμέρᾳ. Αἱ μελαγχολικαὶ αὐταὶ κορυφαὶ εἰς τὸν λάβει ὡς διαβάται τρόπον τινὰ ἔκφρασιν περιχαρῆ· αἱ μοναζίαι αὐταὶ εἶχον ἐμψυχωθῆ, ὁ ἱερεὺς ὁ καταρράκτης εἶχεν ἐγκαταλείψει τὴν φρικτὴν του, ὅπως παρευρεθῆ στιγμάς τινὰς εἰς τὴν ἀνθρώπινον χαρὰν.